

Wylegała P. 2002. Liczebność i wybiórczość środowiskowa ptaków szponiastych Falconiformes oraz kruka *Corvus corax* w krajobrazie rolniczym Równiny Szamotulskiej w latach 1999-2000. Not. Orn. 43: 21-28.

Wylegała P., Batycki A., Kasprzak A. 2012. Awifauna Doliny Dolnej Noteci – stan aktualny oraz zmiany liczebności. Orn. Polonica 53: 39-49.

Adres autora:

e-mail: piotr_szczypa@op.pl

**HIGH ABUNDANCE OF THE COMMON KESTREL *FALCO TINNUNCULUS*
IN THE MŁAWKA VALLEY (NORTH MAZOVIAN LOWLAND) IN 2020**

Summary

In 2020 a high breeding abundance of the Common Kestrel *Falco tinnunculus* was documented in the valley of the Mławka River in the North Mazovian Lowland. 35-36 breeding pairs were recorded on the 100 km² area, of which 31 pairs were within the Natura 2000 SPA “Doliny Wkry i Mławki” (Fig.). Most of the occupied nests were located on poplars (Table). Broods of kestrels were also recorded in low-lying nests, which is less common in the country, of the Magpie *Pica pica*, built in shrubs of the grey willow *Salix cinerea* and common lilac *Syringa vulgaris*. Kestrels nested locally in loose clusters. In the vicinity of Proszkowo, 11 occupied nests were recorded on an area of 4 km². A large number of nesting kestrels was probably the result of the high food abundance in the Mławka Valley in 2020.

Keywords: breeding birds, bird species survey, Natura 2000 sites, open landscape, river valleys.

Received – July 2021, accepted – October 2022

Sławomir Wasiak

**NADRZEWNY ŁĘG PŁOMYKÓWKI *TYTO ALBA* W DZIUPIE LIPY
SZEROKOLISTNEJ *TILIA PLATYPHYLLOS***

W roku 2020 stwierdziłem nadrzewny lęg płomykówki *Tyto alba*. Miał on miejsce w miejscowości Złaków Kościelny (woj. łódzkie). Dnia 4 VII zauważyłem dużą aktywność płomykówek, a 8 VII udało się zaobserwować dwa ptaki w momencie przekazywania sobie pokarmu. Ptak, który odbierał pokarm był ciemniejszy i posiadał obrączkę, którą później udało się odczytać. Przy kolejnej obserwacji dokonanej 1 VIII ptak wlatywał z pokarmem kilkakrotnie do dziupli znajdującej się w lipie szerokolistnej *Tilia platyphyllos*, na wysokości około 4 metrów, a drzewo

Fot. Cztery młode płomykówki *Tyto alba* i matka dostarczająca pokarm, 23 IX 2020 r. (fot. S. Wasiak)

Photo. Four juvenile barn owls *Tyto alba* and adult female delivering food, 23 September 2020 (Photo S. Wasiak)

z dziuplą lęgową znajdowało się w pobliżu kościoła w zasięgu oświetlających go lamp. Z dziupli wyleciał ptak, który szybko powrócił. Dzięki odczytowi z obrączki udało się ustalić, że samica jest ptakiem po drugim kalendarzowym roku życia, zaobrączkowaną 31 V 2020 r. na gnieździe z młodymi w pobliskim kościele w budce lęgowej. Lęg ten został zniszczony przez kunę domową *Martes foina* (inf. Ł. Matyjasiak) i ptaki przystąpiły do ponownego gniazdowania, tym razem w pobliskiej dziupli. Dnia 9 VIII samica dołączyła do samca w zdobywaniu pokarmu i już nie przesiadywała w dziupli. Oznacza to, że młode były na tyle duże, że nie trzeba było ich ogrzewać. Aktywność płomykówek rozpoczynała się ok. 20 minut po zachodzie słońca – w lipcu było to po 22.00, a we wrześniu już po 19.00. W szczytowym momencie karmienia w dziupli, dorosłe ptaki do północy dostarczały około 12-13 gryzoni. Dnia 8 IX zaobserwowałem młode w otworze wylotowym. 13 IX najstarsze z młodych wspinały się po pniu w koronę drzewa. Tam też były karmione przez rodziców (fot.). W tym czasie w okolicy drzewa z dziuplą pojawiła się inna płomykówka. Ptak ten był atakowany przez parę zajmującą rewir lęgowy w sposób bardzo agresywny. Z obserwacji wynikało, że młode

sowy na dzień wracają do dziupli, ale rodzice w niej nie spędzają dnia. Podczas kolejnej kontroli lęgu, 23 IX dwa młode już dobrze latały i tuż po zachodzie słońca opuściły dziuplę i były karmione poza nią. Trzy młodsze ptaki bardzo często przesiadywały w otworze dziupli lub w jego pobliżu głośno domagając się jedzenia. Z obserwacji przeprowadzonej 26 IX wynikało, że dwa młode ptaki dzień spędziły poza dziuplą, przypuszczalnie w koronach drzew. Po zmierzchu pojawiły się w miejscu, w którym często w czasie wcześniejszych obserwacji, były karmione przez rodziców. Dnia 28 IX zaobserwowałem, jak dwa młode poleciały za jednym z dorosłych osobników w kierunku pól, a trzeci latał między pobliskimi drzewami, natomiast dwa pozostałe nie opuszczały sąsiedztwa dziupli. Dnia 4 X, tuż po zachodzie słońca od strony opuszczonego budynku znajdującego się około 80 metrów od dziupli nadleciały płomykówki. Widziałem jednocześnie cztery ptaki w okolicy drugiej strefy karmienia, które przysiadły na ogrodzeniu i drzewach. Jednocześnie w otworze dziupli ukazał się najmłodszy ptak. Już tylko on spędzał dzień w dziupli. Pozostałe młode przypuszczalnie „spały przy rodzicach”. W ciągu 40 minut ptak przy dziupli otrzymał trzy gryzonie. Z ostatnim z nich w dziobie odleciał w kierunku drugiej strefy karmienia i schował się w koronach drzew. Kolejne dostawy gryzoni trafiały już bezpośrednio do strefy karmienia na drzewach. Starsze podloty prawdopodobnie same polowały, choć jeszcze były dokarmiane przez rodziców. Dnia 9 X w strefie karmienia na drzewach co najmniej dwa młode prosiły o pokarm i były nadal karmione. Pięć lotnych młodych płomykówek uznać należy za duży sukces. W kolejnym roku 2021 lęg w dziupli już się nie powtórzył, a para płomykówek wróciła do budki lęgowej w kościele.

W Polsce płomykówki gniazdują wyłącznie w budynkach, wybierając najczęściej wieże, strychy i dzwonnice budynków sakralnych oraz stropodachy bloków mieszkalnych, kominy i strychy budynków gospodarczych, ponadto grobowce, gołębniki czy też stacje transformatorowe (Sokołowski 1958, Gotzman i Jabłoński 1972, Obłozą i Rzępała 2012). W kontynentalnej Europie gniazdowanie płomykówek w dziuplach drzew zdarza się sporadycznie, natomiast na Wyspach Brytyjskich jest częste i szacuje się, że 30-40% to przypadki takich lęgów. Najczęściej wybieranymi przez płomykówki z Wysp Brytyjskich drzewami są wiązy *Ulmus procera* i dęby *Quercus spp.*, ponadto zdarzają się lęgi w jesionach *Fraxinus excelsior* i wierzbach *Salix spp.* (Bunn *et al.* 1982).

Literatura

- Bunn D. S., Warburton A. B., Wilson R. D. S. 1982. The Barn Owl. T. & AD Poyser. Calton.
- Gotzman J., Jabłoński B. 1972. Gniazda naszych ptaków. PZWSz, Warszawa.
- Obłozą P., Rzępała M. 2012. Płomykówka, zagrożenia i ochrona. TP Bocian, Sielce.
- Sokołowski J. 1958. Ptaki ziem polskich. PWN, Warszawa.

Adres autora:

e-mail: biuro@grafko.pl

BARN OWL *TYTO ALBA* NESTING IN A TREE-HOLE OF THE LARGE-LEAVED LINDEN *TILIA PLATYPHYLLOS***Summary**

In 2020 i documented a brood of the Barn Owl *Tyto alba* in a tree-hole. It was in the village of Złaków Kościelny (Łowicz county, Łódź voivodeship), birds nested in the large-leaved linden *Tilia platyphyllos* at a height of 4 m. The breeding was successful – this pair raised 5 young. In 2021, birds returned to nesting in a box on the church tower.

Keywords: Barn Owl *Tyto alba*, nest in a tree hole, Central Poland.

Received – November 2020, accepted – October 2021

Sławomir Chmielewski

PLASTIC STRING CAUSING THE DEATH OF THE COMMON SWIFT *APUS APUS*

On 6 July 2021, a case of the death of a young Common Swift *Apus apus* was documented in Mogielnica (51°41.644'N, 20°43.321'E). It was an immature individual, probably pushed out by other siblings (Photo.). A plastic string was wrapped around the bird's tarsus. A question addressed to the users of the M-ŚTO mailing list (m-s-to@googlegroups.com, 236 members) on the Common Swift entanglement in nesting material resulted in few reports on such cases. Entanglement – mainly of legs, in a similar way as described above – in nesting material filling the nest box previously used by sparrows *Passer sp.* was reported from Tomaszów Mazowiecki in 2009-2020 – nests were placed in the crevices of the walls and ceiling openings (Ł. Matyjasiak, J. Tabor), in Sadykierz – 3 cases in 2019 and 2020, nests in the crevices of the roof, (Sz. Kielan), in Końskie: 8 July 2017 – two birds simultaneously entangled and dead at the nest in the crevice of the wall (Z. Fijewski), and in Lubostroń: 1 *ad.* in 2019 and 1 *juv.* in 2020 entangled in nesting material at the nest box (A. Olszewski). Nest boxes for common swifts are placed on buildings after their energy renovation (i.e., insulation of external walls etc.). They are to compensate for nesting sites lost during building renovations. The cases described above indicate that utilization of nest boxes, mounted as compensation for nesting sites lost during building renovations, filled with nesting material after former hosts, may pose a threat to